

**LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN**

DOM
2008-12-19
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
23020-08
Rotel 551

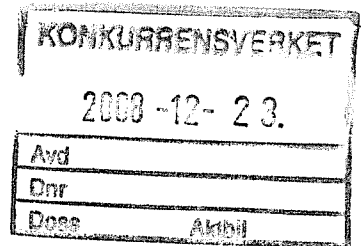
SÖKANDE

Voice Professional i Stockholm AB, 556477-0823

Ombud: Advokaterna Eva-Maj Mühlenbock och Sofia Mårtensson
Advokatfirman Lindahl KB
Box 14240
104 40 Stockholm

MOTPART

Talboks- och punktskriftsbiblioteket, 202100-3591
112 88 Enskede

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU

DOMSLUT

Länsrätten avslår ansökan om ingripande enligt LOU.

Länsrättens interimistiska beslut den 27 november 2008 att upphandlingen avseende DAISY ljud tills vidare inte får avslutas upphör därmed att gälla.

Dok.Id 384126

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: lansrattenistockholm@dom.se	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00

BAKGRUND

Talboks- och punktskriftsbiblioteket (TPB) har genomfört en upphandling av produktion av DAISY ljud och DAISY text och ljud, dnr 52-0038-2008. Upphandlingen har genomförts som en öppen upphandling.

TPB har i tilldelningsbeslut avsänt den 10 november 2008 meddelat att man antagit ett annat anbud än anbudet från Voice Professional i Stockholm AB (bolaget).

Bolaget har ansökt om överprövning hos länsrätten.

Länsrätten har i beslut senast den 27 november 2008 förordnat att upphandlingen tills vidare inte får avslutas i den del som avser DAISY ljud.

YRKANDEN M.M.

Bolaget yrkar i första hand att länsrätten ska besluta att upphandlingen, i den del som avser DAISY ljud, får avslutas först sedan rättelse gjorts i form av att en ny utvärdering av anbuden ska genomföras varvid bolagets anbud ska utvärderas. I andra hand yrkar bolaget att länsrätten ska besluta att upphandlingen i den del som avser DAISY ljud ska avbrytas och göras om.

Till stöd för sin talan anför bolaget sammanfattningsvis följande. De har felaktigt uteslutits från upphandlingen. De uppfyller skall-kraven i fråga om teknisk förmåga och kapacitet som ställs upp i punkt 2.4.1 och 3.2.2 samt bilaga 9 i förfrågningsunderlaget. De har producerat och levererat DAISY talböcker till TPB sedan år 2004. Såväl år 2005 som 2007 vann de TPB:s upphandlingar avseende produktion av DAISY talböcker. De har således mycket stor erfarenhet av och kunskap om både aktuella programvaror samt själva DAISY-produktionen. Det kan också nämnas att de, som levererat

tusentals speltimmar till TPB, inte vid något tillfälle fått någon reklamation från TPB angående att en talbok inte skulle vara valid. Under alla år som producent har de, för att säkerställa att produktionen är valid använt sig av det valideringsprogram som DAISY-konsortiet utvecklat och som det också hänvisas till i förfrågningsunderlaget, dvs. DAISY 2.02 Validator. Denna programvara användes också, i enlighet med vad som angetts i förfrågningsunderlaget, för validering av det arbetsprov som lämnades in i upphandlingen. Den rapport som programmet framställde efter valideringen av arbetsprovet visade "no errors", dvs. inga fel. Detta innebär att deras arbetsprov innehåller alla filer och dokument som ska ingå i en DAISY-bok, att innehållet i alla filer och dokument är syntaktiskt korrekta samt att de referenser som finns mellan dokumenten och filerna är korrekta. De har låtit fyra externa parter samt deras egen tekniker verifiera att det aktuella arbetsprovet är valitt. Dessa utlåtanden åberopas i målet. De har också varit i kontakt med den andra anbudsgivaren som uteslutits från upphandlingen av samma anledning. Även det företaget använde aktuellt valideringsprogram vilket visade "no errors" avseende företagets arbetsprov. Då TPB vid valideringen ändå har funnit att deras respektive det andra företagets arbetsprover inte varit valida, har de undersökt hur detta kan komma sig. De har då kunnat konstatera att valideringsprogrammet DAISY Validator 2.02 inte är stabilt, dvs. under vissa förutsättningar utvisar programmet att arbetsprovet inte är valitt. Detta innebär inte att arbetsprovet inte är valitt, utan att validatorn är instabil. Härvid åberopas yttrande från Tranfor Data AB. TPB har hävdat att deras arbetsprov innehåller två fel, vilket i det följande ska bemötas.

Det första felet

TPB hävdar att det inlämnade exemplaret av deras arbetsprov skulle sakna en så kallad stängtagg. TPB:s påstående är felaktigt. Deras arbetsprov är en mp3-version, och mp3-versioner går inte att göra utan stängtagg. Hela deras produktion av talböckerna, liksom av arbetsprovet, sker maskinellt. Det

vitsordas att detta fel återfinns på det arbetsprov som deras företrädare fick ta del av vid besök hos TPB den 24 november 2008. Det är dock inte korrekt att företrädarna vid mötet med TPB ska ha uppgett att detta fel även fanns på det arbetsprov som lämnades in i upphandlingen. Hur eller när detta "fel" uppkommit vet de inte. De har endast kunnat konstatera att felet inte återfinns på den kopia av arbetsprovet som gjordes innan detta lämnades in till TPB. Det är denna kopia som deras åberopade utlåtanden och filmer avser (dvs. där det andra felet återfinns men inte det första). Deras arbetsprov anses emellertid vara valitt vid validering i DAISY 2.02 Validator även när den aktuella stängtaggen tagits bort. Syftet med valideringen är därutöver att denna ska utvisa att arbetsprovet och därmed talboken fungerar, dvs. att den ska kunna "läsas" av läshandikappade. Det som TPB avser med det första felet innebär inte att arbetsprovet/talboken inte kan läsas. Alla uppspelare bortser från detta. En talbok/arbetsprov som innehåller detta "fel" fungerar också i TPB:s programvara för korrekturlyssning. Även om deras arbetsprov skulle innehålla det första "felet" innebär detta alltså inte att arbetsprovet inte skulle anses valitt.

Det andra felet

TPB hävdar vidare att det inlämnade exemplaret av deras arbetsprov innehåller ett versalt "T" i källkoden på ett ställe i ordet "Title" där det rätteligen skulle vara ett gement "t". Detta utgör inget fel och det visar sig inte heller vid validering med samtliga tre versioner av DAISY 2.02 Validator som finns. "Felet" anses enbart utgöra ett fel ibland och i vissa versioner av validatorn. Därutöver påverkas inte uppspelningen av detta "fel". För cirka tre år sedan angav TPB att versala "A" inte får förekomma i källkoden, eftersom detta skulle innebära att talboken inte skulle godkännas vid valideringen i DAISY 2.02 Validator. Samtliga producenter ändrade då i källkoden. Efter detta direktiv har inga fler direktiv avseende gemener och versaler kommit från TPB. Orsaken till varför validatorn ger olika resultat är dock inte av betydelse i målet, utan det som är av betydelse är *att* validatorn

ger olika resultat. På den hemsida som TPB hänvisar till i sitt förfrågningsunderlag finns två olika versioner av den ifrågavarande validatorn. Därutöver har de ytterligare en version av validatorn DAISY 2.02 Validator. Det som TPB benämner som ”det andra felet” anges endast som fel vid validering i den sistnämnda av dessa versioner.

Den version som TPB benämner ”Release Candidate” heter rätteligen DAISY 2.02 Validator, och de har erhållit denna från TPB. Under alla år de producerat talböcker åt TPB har de använt sig av denna validator. De har aldrig fått någon reklamation från TPB. Det framgår inte av förfrågningsunderlaget att en viss version av validatorn DAISY 2.02 Validator ska användas. Det finns i vart fall fyra olika versioner av den validator till vilken det hänvisas i förfrågningsunderlaget. Något fel i förhållande till förfrågningsunderlagets krav föreligger inte. I vart fall kan man inte ställa upp dessa skall-krav i en upphandling när det visar sig att valideringen utfaller olika i olika versioner av det valideringsprogram som TPB hänvisat till. Förfarandet är inte förutsebart för anbudsgivarna. De skulle vid en korrekt utförd validering ha tilldelats kontrakt avseende del 1 av upphandlingen, DAISY ljud. TPB har följaktligen brutit mot de grundläggande principerna i LOU avseende transparens, likabehandling och proportionalitet i 1 kap. 9 § samma lag.

Bolaget åberopar till stöd för sin talan bl.a. sakkunnigutlåtanden, videoklipp och olika versioner av arbetsprov.

TPB motsätter sig bifall till ansökan och anför sammanfattningsvis följande. I enlighet med kraven i förfrågningsunderlaget ska anbudsgivares arbetsprov vara valida. Vad som är en valid talbok definieras i bilaga 9 till förfrågningsunderlaget. Av underlaget framgår även att arbetsproverna kommer att testas genom den för samtliga anbudsgivare tillgängliga validatorn DAISY 2.02 Validator, som är det vedertagna sättet att testa om en

talbok är valid. Samtliga arbetsprover har testats i samma testmiljö och vid samma tidpunkt. Vid valideringen framkom bl.a. att arbetsprovet från bolaget inte var valitt. Valideringen av arbetsproverna utfördes den 23 oktober 2008 av två anställda hos dem, en civilingenjör tillika systemutvecklare samt en redigerare. Båda har lång erfarenhet av DAISY.

Det första felet

Vid valideringen av bolagets arbetsprov gav validatorn felmeddelandet "Internal error while validating", vilket innebär att felet var så pass allvarligt att validatorn avbröt valideringen och inga ytterligare tester genomfördes. När felmeddelandet klickades bort kunde det konstateras att inga tester hade utförts. Därefter okulärbesiktigades arbetsprovet och felet hittades. För att kunna fortsätta valideringen rättades felet genom att de manuellt lade till stängtaggen som saknades. För att kunna göra detta komprimerades materialet över till hårddisk. Felet är så pass allvarligt att det arbetsprov som bolaget lämnade in vid upphandlingen inte kan valideras i något operativsystem av någon validator över huvud taget, eftersom den centrala filen i talboken är oläsbar. Bolaget hävdar felaktigt att det första felet inte finns på arbetsprovet. Avsaknaden av stängtaggen har bekräftats av bolaget vid deras besök hos myndigheten den 24 november 2008. Bolagets personal har vid detta tillfälle tillsammans med myndighetens handläggare kunnat konstatera att det första och det andra felet finns på det inlämnade arbetsprovet. Båda inlämnade exemplar av arbetsprovet uppvisade identiska fel. Mot denna bakgrund är det anmärkningsvärt att bolaget vidhåller att felet inte finns på arbetsprovet. Det som anges i bolagets åberopade sakkunnigutlåtanden är ovidkommande, eftersom det är uppenbart att dessa granskningar och yttranden har gjorts på andra arbetsprov än de som lämnats in till upphandlingen.

Det andra felet

När valideringen av bolagets arbetsprov gjordes om efter den manuella rättelsen upptäcktes det andra felet. Bolagets arbetsprov innehöll således två fel, som framgår i validatorn. Felen kan också enkelt bekräftas av en person med grundläggande kunskaper om den aktuella källkoden genom en okulär besiktning av koden. Som en säkerhetsåtgärd gjordes valideringen om den 29 oktober 2008 för båda exemplaren av arbetsproverna från samtliga leverantörer. Samma programvara på samma dator gav samma resultat som vid tidigare tester. Den 11 november 2008 begärde bolaget kopia av inskickat arbetsprov. Kopian skapades och validerades ännu en gång med upprepning av samma resultat. Samma dator användes. Efter begäran om överprövning testades bolagets arbetsprov återigen den 18 november 2008, med samma resultat. Oavsett hur ett fel upptäcks och oavsett med vilken validator det upptäcks förändrar det inte det faktum att ett arbetsprov är behäftat med fel eller ej.

Bolaget påstår att DAISY Validator 2.02 är instabil och opålitlig. Bolaget har i sin åberopade video använt sig av en så kallad "Release Candidate"-version av validatorn från år 2003 för att försöka påvisa den påstådda instabiliteten. Denna version användes för testning innan den första versionen av validatorn släpptes. Denna så kallade betaversion finns inte tillgänglig via den länk som angavs i förfrågningsunderlaget till upphandlingen och bekräftar inte på något sätt att validatorn skulle vara instabil. Hur betaversionen av programvaran agerar är irrelevant i sammanhanget.

Eftersom bolaget inte uppfyllde det aktuella skall-kravet förkastades anbudet. De har i förfrågningsunderlaget varit tydliga med hur test av arbetsproverna kommer att gå till. Några frågor som skulle tyda på att testförfarandet varit oklart har inte inkommit till myndigheten under anbudstiden. De har således handlat öppet och transparent utifrån vad som angetts i förutsättningarna till upphandlingen. Samtliga arbetsgivares arbetsprover har testats

i enlighet med förfrågningsunderlaget vid samma tidpunkt, i samma dator och i samma miljö för att säkerställa likabehandling. Testerna har genomförts upprepade gånger och har alltid visat samma resultat. Att frångå kravet på valida arbetsprover skulle uppenbarligen ha stått i strid mot både likabehandlings- och transparensprincipen. De har således agerat korrekt och i enlighet med 1 kap. 9 § LOU och det saknas grund för ingripande.

DOMSKÄL

Aktuella bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 2 § LOU framgår följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Utredningen i målet

I förfrågningsunderlagets avsnitt rörande krav på anbudsgivare (avsnitt 2) anges följande under rubriken *Arbetsprov på respektive del av upphandlingen* (avsnitt 2.4.1):

”Anbudsgivare **skall** inlämna arbetsprov tillsammans med anbudet. Arbetsprovet **skall** vara framställt enligt riktlinjerna, **bilaga 6-9**, och vara valid, se 3.2.2. Syftet med arbetsprovet är att fastställa att anbudsgivaren har förmågan att producera en valid DAISY-bok. TPB förbehåller sig alltså rätten att underkänna tekniskt felaktigt arbetsprov. Om arbetsprov underkänns ogiltigförklaras den delen av anbudet som det aktuella arbetsprovet gäller. Underlag till arbetsprov beställs från TPB, tpb@tpb.se. Ange i ärenderaden om arbetsprov avser DAISY ljud, och/eller DAISY text och ljud.”

I förfrågningsunderlagets avsnitt rörande specifikation av krav på inspelningarnas kvalitet (avsnitt 3.2) anges följande under rubriken *Kvalitetssäkring och validering* (avsnitt 3.2.2):

”Produktionen **skall** kvalitetssäkras, bland annat genom att validera talbokens samtliga filer. Detta kan genomföras i en ändamålsenlig gratis programvara, DAISY 2.02 Validator, som kan laddas ned från DAISY-konsortiets webbplats. Kraven på validitet kan säkerställas genom att använda programvaran i så kallat ’Light mode’ (se <http://www.daisy.org/tools/validation/>).”

I förfrågningsunderlagets bilaga 9 anges bl.a. följande angående tekniska krav och beskrivningar (bilaga 9, avsnitt 2.1):

”Alla de dokument och filer som ingår i talböckerna skall vara konformitetsvalida mot DAISY 2.02 specifikationen. Specifikationen finns i sin helhet på följande webbadress:
http://www.daisy.org/z3986/specifications/daisy_202.html
[...]
Kraven på validitet som beskrivs ovan kan säkerställas genom att använda programvaran DAISY 2.02 Validator i så kallat ’Light Mode’. (se: <http://www.daisy.org/tools/validation/>).”

Länsrättens bedömning

Frågan i målet är dels om bolaget kan anses ha lämnat in ett valitt arbetsprov vid upphandlingen och dels om de i målet aktuella skall-kraven är i överensstämmelse med LOU:s grundläggande principer.

Det inlämnade arbetsprovet

Bolaget har gjort gällande att det arbetsprov som lämnades in till TPB vid upphandlingen över huvud taget inte är behäftat med det första felet. Bolaget har även gjort gällande att det inlämnade arbetsprovet uppfyller *syftet* med de tekniska krav som ställts upp, dvs. att anbudsgivaren ska kunna leverera talböcker som fungerar vid uppspelning, och att anbudet därmed måste anses uppfylla skall-kraven. Bolaget har vitsordat att det inlämnade arbetsprovet varit behäftat med ett versalt ”T” i den aktuella delen i källko-

den, men att det som nu benämns det andra felet inte utgör något fel vid validering i DAISY 2.02 Validator. TPB har invänt att bolagets inlämnade arbetsprov inte varit valitt i enlighet med förfrågningsunderlagets definition. Parterna har vid ett möte den 24 november 2008 hos TPB tagit del av det arbetsprov som uppges ha lämnats in tillsammans med bolagets anbud. Vid detta möte synes parterna ha varit överens om att de två exemplaren av arbetsprovet som *då* testades i valideringsprogrammet innehåller de två fel som TPB gjort gällande.

Länsrätten finner att den av bolaget åberopade bevisningen i form av videofilmer och sakkunnigutlåtanden, men även det som framkommit om arbetsprovet i samband med mötet mellan parterna den 24 november 2008, får anses ha ett lågt bevisvärde. Några slutsatser av betydelse för bedömningen om det arbetsprov som lämnats in *vid upphandlingen* varit valitt kan inte dras av detta underlag. Arbetsprov i den aktuella upphandlingen är i digital form och, såvitt framgår av parternas redogörelser i målet, skapade med hjälp av programvara i persondatorer. Handlingar i dylika format får generellt sett anses vara lätta att förvanska i efterhand. Därmed är det förenat med stora svårigheter för bolaget, men även för TPB, att i en överprövningsprocess bevisa sina respektive påståenden om faktiska förhållanden av betydelse för domstolens bedömning. För att rätten till överprövning enligt LOU ska få någon praktisk och reell betydelse bör beviskravet i förevarande mål därför inte ställas alltför högt i frågan om bolagets inlämnade arbetsprov varit behäftat med det första felet eller inte. Enligt länsrättens mening ligger det närmast till hands att tillämpa en överviktsprincip i denna fråga.

Bolaget har anfört att arbetsprovet har inlämnats i mp3-format och att arbetsprov i sådant format inte kan framställas om det skulle saknas en stängtagg. Därmed kan det enligt bolaget inte ha varit behäftat med det första felet. TPB har förhållandevis ingående beskrivit hur testerna av samtliga

anbud i upphandlingen i nu aktuellt hänseende gått till. Det har såvitt länsrätten kan bedöma inte framkommit någon omständighet härvid som ger anledning att anta att myndigheten vid utvärderingen skulle ha förfarit på något sätt som inte överensstämmer med förutsättningarna i förfrågningsunderlaget. TPB har vidare gjort gällande att det i en av bolaget hos länsrätten åberopad videofilm framgår att bolaget vid sin egen kontroll av arbetsprov har använt sig av en äldre och numera inte längre aktuell version av valideringsprogrammet. Bolaget har inte motsatt sig TPB:s påstående härvid, varför länsrätten har att utgå ifrån denna förutsättning vid den fortsatta prövningen.

Vid angivna förhållanden och mot bakgrund av vad som har framkommit i målet bedömer länsrätten att det framstår som mer sannolikt att det arbetsprov som bolaget lämnade in vid anbudsgivningen varit behäftat med det första felet än att det skulle ha varit felritt i detta avseende. Länsrätten finner därmed att bolaget inte uppfyllt skall-kravet i den delen.

Beträffande det andra påstådda felet konstaterar länsrätten att bolagets arbetsprov ostridigt innehåller ett versalt "T" istället för ett gement "t". Då detta enligt länsrätten får anses utgöra ett fel vid valideringen uppfyller inte bolaget heller i den delen skall-kravet.

Länsrätten finner vidare att bolagets arbetsprov inte kan anses ha uppfyllt förfrågningsunderlagets skall-krav enbart i och med att syftet med de aktuella skall-kraven skulle vara uppfyllda.

Sammanfattningsvis finner länsrätten att bolaget inte kan anses ha uppfyllt skall-kraven och att grund för ingripande enligt LOU på den grunden därmed saknas.

Utformningen och innebörden av skall-kraven i förfrågningsunderlaget

Frågan om de två felen i arbetsprovet kan anses utgöra grund för uteslutning från upphandlingen, då felen inte upptäcks vid validering i samtliga versioner av DAISY 2.02 Validator, beror på hur förfrågningsunderlaget ska tolkas och tillämpas.

Bolaget har gjort gällande att de påstådda felen inte upptäcks vid validering i samtliga versioner som finns tillgå av DAISY 2.02 Validator. Bolaget menar att skall-kraven som TPB angett i förfrågningsunderlaget därmed strider mot likabehandlings-, transparens- och proportionalitetsprincipen, då det visat sig att resultaten vid valideringen av arbetsproven utfaller olika i olika versioner av det valideringsprogram TPB har hänvisat till. Vidare framgår det enligt bolaget inte vilken version av DAISY 2.02 Validator som avses i förfrågningsunderlaget. TPB har gjort gällande att det varit tydligt för anbudsgivarna hur test av arbetsprover skulle komma att gå till och att inga frågor inkommit som skulle tyda på att testförfarandet varit oklart.

Länsrätten konstaterar inledningsvis att de i förfrågningsunderlaget uppställda skall-kraven syftar till att säkerställa att anbudsgivaren har förmåga att producera en valid DAISY-bok. De uppställda skall-kraven att valida arbetsprov ska lämnas in framstår enligt länsrätten som proportionerliga i förhållande till detta syfte.

Länsrätten konstaterar att ordalydelsens utformning i de aktuella delarna i förfrågningsunderlaget inte utesluter att skall-kravets innebörd skulle kunna vara att vilken version som helst av programvaran DAISY 2.02 Validator kan användas vid validering av arbetsproven. Emellertid hänvisas i förfrågningsunderlagets avsnitt 3.2.2 och bilaga 9 till en webbplats där aktuell version av programvaran finns tillgänglig för kostnadsfri nedladdning. I bilaga 9 anges att alla de dokument och filer som ingår i talböckerna ska vara kon-

formitetsvalida mot ”DAISY 2.02 specifikationen”, och att denna specifikation i sin helhet återfinns på en viss angiven webbplats. Vidare har det i avsnitt 2.4.1 i förfrågningsunderlaget angetts att TPB förbehåller sig rätten att underkänna tekniskt felaktigt arbetsprov. Av de nu aktuella delarna i förfrågningsunderlaget får det enligt länsrättens bedömning anses framgå att det är av central vikt för anbudsgivare att kontrollera arbetsprov gentemot den version av valideringsprogrammet som förfrågningsunderlaget hänvisar till, oavsett om det förekommer olika versioner av det aktuella valideringsprogrammet.

Länsrätten finner vid dessa förhållanden att förfrågningsunderlagets nu aktuella skall-krav ska tolkas så att arbetsprov måste vara valida i den version av validatorn som hänvisas till i förfrågningsunderlaget. Vidare finner länsrätten att förfrågningsunderlaget är tillräckligt tydligt och förutsebart utformat i fråga om innebörden av skall-kraven.

Att bolaget har uteslutits från upphandlingen för att det har förlitat sig på en äldre version av valideringsprogrammet, som tidigare synes ha fungerat utan anmärkning, kan visserligen framstå som olyckligt. Enligt vad som framkommit i målet har dock alla anbudsgivare behandlats lika. Anbudsgivare får därmed själva stå risken för eventuella felaktigheter om någon annan version används.

Länsrätten finner sammanfattningsvis att vad bolaget åberopat inte visar att upphandlingen genomförts i strid mot LOU och gemenskapsrätten. Bola-

gets ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1a).

Martin Krafft
länsrättsfiskal

Föredragande har varit Daniel Johansson.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

